הלכה · משנה תורה · מפרשים · משנה למלך · ספר אהבה

משנה למלך על משנה תורה, הלכות תפילה וברכת כהנים

רבי יהודה רוזאניס

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

משנה למלך על משנה תורה, הלכות תפילה וברכת כהנים

רבי יהודה רוזאניס

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/משנה-למלך-על-משנה-תורה-הלכות-תפילה-וברכת-כהנים/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק יד 4
הלכה ט 4

פרק יד

הלכה ט

כיצד ברכת כהנים במקדש וכו'. פלוגתא דר' יהודה ורבנן במתניתין פרק ואלו נאמרים (דף ל"ח) ופסק כחכמים ודע דרש"י ז"ל בפרשת שמיני כתב וזה לשונו ויברכם ברכת כהנים יברכך יאר ישא. והרמב"ן פירש שהברכה הזאת אינה ברכת כהנים רק היא כברכת שלמה שנאמר בו ויפרוש כפיו השמים ושם נאמר ויעמוד ויברך את כל קהל ישראל. והקשה עליו הרא"ם מדאמרינן בפרק ואלו נאמרים אמר ריב"ל כל כהן שאינו עולה לעבודה שוב אינו עולה שנאמר וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וירד מעשות החטאת והעולה מה להלן בעבודה אף כאן בעבודה, ובפ"ב דמגילה (י"ח.) אמרו מה ראו לומר ברכת כהנים לאחר הודאה שנאמר וישא אהרן את ידיו ויברכם אלמא ברכה זו ברכת כהנים היא דאי סלקא דעתך ברכה אחרת היא היכי ילפי מינה לברכת כהנים ע"כ. ויש לדקדק דאמאי לא הקשה ממתניתין (סוטה ל"ח.) דתנן רבי יהודה אומר אף כהן גדול מגביה ידיו למעלה מן הציץ שנאמר וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם אלמא ברכה זו ברכת כהנים היא דאי סלקא דעתך ברכה אחרת היא היכי יליף מינה לברכת כהנים. וי"ל דממתניתין ליכא תברא להרמב"ן משום דטעמא דתנא קמא דקאמר דכהן גדול אינו מגביה ידיו למעלה מן הציץ היינו משום דהשם כתוב על הציץ ואינו דרך כבוד להגביה ידיו למעלה מן השם ועל זה בא רבי יהודה לומר דאין זה הקפדה שהרי מצינו שאהרן הגביה ידיו למעלה מן הציץ ואף דהתם לא היה ברכת כהנים הרי למדנו שאין הקפדה בנשיאות כפיו למעלה מן השם ומשום הכי לא קשיא ליה ממתניתין. אך תמהני על הרא"ם איך לא השגיח במאי דאיתא התם כה תברכו בנשיאות כפים אתה אומר בנשיאות כפים או אינו אלא שלא בנשיאות כפים נאמר כאן כה תברכו ונאמר להלן וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם מה להלן בנשיאות כפים אף כאן בנשיאות כפים קשיא ליה לר' יונתן אי מה להלן כהן גדול ור"ח ועבודת צבור אף כאן כהן גדול ור"ח ועבודת צבור ר' נתן אומר אינו צריך הרי הוא אומר הוא ובניו כל הימים מה הוא בנשיאות כפים אף בניו בנשיאות כפים ואיתקש ברכה לשירות ע"כ. והנה מפשטא דברייתא דקתני נאמר כאן כה תברכו ונאמר להלן כו' משמע דסבירא ליה דקרא דוישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם לאו בברכת כהנים מיירי אלא דעביד ג"ש כה תברכו מויברכם וכי היכי דברכה דהתם היתה בנשיאות כפים הכי נמי ברכה דהכא בנשיאות כפים דומיא דמאי דתניא לעיל כה תברכו בלשון הקדש אתה אומר בלשון הקדש או אינו אלא בכל לשון נאמר כאן כו' דאי לא תימא הכי לא הול"ל נאמר כאן אלא הול"ל

תלמוד לומר וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם. וכן כתב רש"י בהדיא דמכח ג"ש הוא דיליף נשיאות כפים. ורבי נתן נמי הכי סבירא ליה דקרא דוישא אהרן לאו בברכת כהנים מיירי אלא משום דפרכא ליה ג"ש מייתי לה מהיקשא דהוא ובניו כל הימים דכי היכי דהוא היתה ברכתו בנשיאות כפים הכי נמי ברכת בניו דהיינו ברכת כהנים תהיה בנשיאות כפים. ואם כן מאי דקאמר ריב"ל כל כהן שאינו עולה לעבודה שוב אינו עולה אפשר דסבירא ליה כת"ק דברייתא דיליף נשיאות כפים מג"ש ואיהו נמי יליף מג"ש זו דכי היכי דויברכם היתה בעבודה ה"נ כה תברכו בעבודה או כר' נתן דיליף בהיקשא. וכן נמי הא דפ"ב דמגילה (י"ח.) דמה ראו לומר ברכת כהנים לאחר הודאה הוי נמי מכח ג"ש או היקשא אלא שקצרו במובן. ומיהו לרש"י דס"ל דקרא דויברכם בברכת כהנים קא מיירי אפשר לתרץ ולומר דלעולם דת"ק דברייתא ס"ל דקרא דויברכם בנשיאות כפים מיירי ומאי דאצטריך לג"ש הוה משום קושיית דמה להלן כהן גדול ור"ח ועבודת צבור ומש"ה מייתי לה מג"ש משום דס"ל דג"ש זו מופנה היא ואין משיבין עליה. ור' יונתן ס"ל דאינה מופנה ומשום הכי הקשה דמה להלן שכן כהן גדול ור"ח. א"נ אפשר לומר דלעולם אי לאו ג"ש ה"א דקרא דויברכם לאו בברכת כהנים מיירי אלא ברכה דעלמא כעין ברכת שלמה אבל עכשיו דאית לן ג"ש כי היכי דילפינן מינה נשיאות כפים ה"נ ילפינן דקרא דויברכם בברכת כהנים מיירי. ור' יונתן נמי אפשר דמודה דמג"ש זו ילפינן דקרא דויברכם בברכת כהנים מיירי אלא דסבירא ליה דלא ילפינן מינה נשיאות כפים משום דאיכא למיפרך מה להלן שכן כהן גדול כו'. ואף דנימא דלא סבירא ליה לרבי יונתן ג"ש זו מ"מ מהיקשא דקא יליף איהו נשיאות כפים איכא למימר נמי דקרא דויברכם בברכת כהנים מיירי דמה בניו ברכת כהנים אף הוא ברכת כהנים דאין היקש למחצה. ומכל מקום כל זה הוא לתרץ בעד רש"י אבל לדעת הרמב"ן אתו דברי הברייתא כפשטן דסבירא ליה דקרא דויברכם לאו בברכת כהנים מיירי: סליקו להו הלכות נשיאת כפים